C101 – LEE13

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

3 februari 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

Interpellatie van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het arrest van het Arbitragehof van 19 januari 2005 en de verjaring van bouwmisdrijven
Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over bouwovertredingen
Met redenen omklede moties

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de uitvoering van het tuinbouwactieplan

Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed

Donderdag 3 februari 2005

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.14 uur.*

Interpellatie van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het arrest van het Arbitragehof van 19 januari 2005 en de verjaring van bouwmisdrijven

Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over bouwovertredingen

De voorzitter: Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Schauvliege tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het arrest van het Arbitragehof van 19 januari 2005 en de verjaring van bouwmisdrijven, met daaraan toegevoegd de vraag om uitleg van de heer Martens tot minister Van Mechelen, over bouwovertredingen.

Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil hier even het lijflied van de rechtvaardige rechters 'streng maar rechtvaardig' aanhalen omdat het meer dan ooit op het handhavingsbeleid inzake bouwmisdrijven toepasselijk is. Zowel in het Vlaams regeerakkoord als tijdens de besprekingen van de beleidsnota hebt u nieuw decreetgevend werk aangekondigd om tegemoet te komen aan de opmerkingen van het Arbitragehof in zijn arrest van juli 2004. Het arrest was een antwoord op een aantal prejudiciële vragen.

U stelde in de beleidsnota dat u de leuze 'soepel waar het kan, streng waar het moet' zou hanteren. Ik ga daar volledig mee akkoord. De rechtszekerheid is daarbij van groot belang, zodat iedereen duidelijk weet waaraan zich te houden. Bovendien moet de wet ook voor iedereen gelden die zich in eenzelfde situatie bevindt. U had ook naar aanleiding van de besprekingen van de beleidsnota en het regeerakkoord aangekondigd dat u in januari met een ontwerp van decreet naar deze commissie zou komen. Ik weet dat u intussen al heel wat advies hebt ingewonnen, maar we hebben nog steeds geen ontwerp van decreet gezien.

Intussen is er een nieuwe uitspraak van het Arbitragehof, die dateert van 19 januari 2005 en het amnestiedecreet gedeeltelijk vernietigt. Er waren drie soorten bouwmisdrijven die niet konden verjaren, namelijk misdrijven gepleegd in ruimtelijk kwetsbare gebieden, misdrijven die een onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder veroorzaken voor omwonenden en misdrijven die een ernstige inbreuk vormen op essentiële bestemmingsvoorschriften.

De kwetsbare gebieden blijven overeind omdat in het decreet zelf een duidelijke omschrijving van de kwetsbare gebieden is terug te vinden. De twee andere voorwaarden zijn door het Arbitragehof vernietigd omdat ze onvoldoende nauwkeurig zijn omschreven en dus strijdig zijn met het gelijkheidsbeginsel. Ze werden ongrondwettig verklaard. De onnauwkeurige omschrijving is door onze collega's in de vorige legislatuur al aangeklaagd en zij voorspelden toen al wat nu is gebleken. Wij hopen dat er zo snel mogelijk een oplossing komt voor dit probleem. Dat zou voor iedereen goed zijn, vooral dan voor degenen die er rechtstreeks bij zijn betrokken.

Het arrest brengt ook goed nieuws. De Hoge Raad voor het Herstelbeleid is volgens het Arbitragehof volledig in overeenstemming met de Grondwet.

Schauvliege

Dat is een grote stap vooruit. De datum van 1 mei 2000, die in het decreet is terug te vinden, waarbij een onderscheid in behandeling was voorzien en al dan niet een advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid nodig was, is eveneens door het Arbitragehof vernietigd. De conclusie is dat er altijd een advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid nodig is, al blijven er wel uitzonderingen gelden. Ik denk bijvoorbeeld aan de herstelmaatregelen die worden gevorderd door derden en de lokale overheden.

Dit arrest heeft al heel wat uitspraken ontlokt en er werden krantenkoppen aan gewijd zoals 'Nu is alles opgelost', 'Nu weet iedereen waar hij aan toe is' of nog 'Het welles-nietesspelletje is eindelijk opgelost'. Ik ben het hier niet mee eens. Er blijven nog heel wat knelpunten over. Ik zal er een viertal opnoemen.

De burgerlijke vordering blijft nog bestaan. Het is niet omdat een bouwmisdrijf strafrechtelijk is verjaard, dat geen herstelmaatregel of burgerlijke vordering kan worden ingeleid. Er klopt duidelijk iets niet. Mensen horen dat een bouwmisdrijf is verjaard, maar na een tijdje kan toch nog een afbraak worden gevorderd. We kunnen ons allemaal schrijnende situaties voorstellen. Het is denk ik niet de bedoeling dat er nog een burgerlijke vordering volgt. Dat is het eerste knelpunt.

Het tweede punt bestaat erin dat zelfs als een bouwmisdrijf strafrechtelijk is verjaard, het bouwsel nog altijd niet als vergund wordt beschouwd. Dat betekent dat er in de toekomst nooit nog enige aanpassing mogelijk is.

Ten derde is er de omschrijving van een kwetsbaar gebied, die op het terrein nog heel wat onduidelijkheid overlaat. Als na het voltooien van een bouwwerk het gebied wordt omgevormd tot een kwetsbaar gebied, wat gebeurt er dan met het bouwsel? Er is heel wat discussie over, en een rechtzetting is zeker nodig.

Een ander knelpunt betreft de Hoge Raad voor het Herstelbeleid. Het Arbitragehof stelt dat de raad grondwettig is, en het is goed dat er nu duidelijkheid over bestaat. Het komt tegemoet aan de nood aan uniformiteit vanuit het terrein. De raad zou zo snel mogelijk moeten worden opgericht. Iedereen wacht erop. Intussen moeten er wel duidelijke instructies komen voor de administratie. Dat moet mogelijk zijn. De minister voor Justitie stuurt immers ook omzendbrieven naar de parketten. Dat moet u ook kunnen ten behoeve van de administratie.

Het advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid is nog altijd niet vereist voor maatregelen die worden gevorderd door de gemeentebesturen en derden.

Ik vind het niet goed om over dit dossier aan politiek opbod te doen. Iedereen die hier in de commissie aanwezig is, wil een oplossing zodat er rechtszekerheid komt. Ik heb daarom de volgende vragen.

Welk standpunt verdedigt de minister met betrekking tot de verjaring van bouwmisdrijven nu er opnieuw een recente vernietiging is van het Arbitragehof? Er is nog heel wat juridische verwarring op het terrein naar aanleiding van recente uitspraken. Al naargelang de regio worden soms verschillende maatregelen genomen. Dat brengt veel frustratie mee. Hoe zal de minister hieraan tegemoetkomen? Welk tijdspad stelt de minister voorop? Hij had aangekondigd om in januari met een ontwerp van decreet naar de commissie te komen. Ik neem aan dat hij daar volop aan werkt. Wanneer komt er duidelijkheid over de inhoud van het decreet? Wanneer wordt concreet werk gemaakt van de oprichting van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid?

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik had een vraag om uitleg ingediend die nog dateerde van voor het laatste arrest van het Arbitragehof. Ze was gebaseerd op het vorige arrest, dat blijkbaar in de praktijk ook al aanleiding gaf tot willekeur bij het optreden van parketten of van de bouwinspectie. In welke mate is er inderdaad sprake van een willekeurig optreden? Vindt de willekeur haar oorsprong bij de administratie, de rechterlijke macht of elders?

Naar aanleiding van het laatste arrest hebt u gesteld dat eindelijk alles opgelost zou zijn en alles voor iedereen duidelijk zou zijn. Ik ben het met mevrouw Schauvliege eens dat in de praktijk de zaken anders voorliggen en er nog altijd onopgeloste vraagstukken overblijven. Het blijft onduidelijk of het verjaringsartikel nu leidt tot depenalisering of een strafuitsluitingsgrond biedt. Het is nog steeds zo dat een verjaard bouwmisdrijf nog altijd

Martens

niet een vergund bouwwerk is. Bovendien blijft de koppeling met de burgerrechtelijke vervolging bestaan. Doen uitschijnen dat we nu in een rechtszekere situatie verkeren, is de mensen een rad voor de ogen draaien. Het is een foutieve communicatie. Ik denk aan uw beleidsnota. Daarin kondigt u op basis van het arrest van 22 juli 2004 een nieuwe decreetswijziging aan, die een rechtszekere oplossing moet bieden zowel voor de rechtsonderhorige administratie als voor de parketten en rechtbanken. De wijziging moet volgens u gebaseerd zijn op twee krachtlijnen. De eerste is het op rechtszekere wijze wegwerken van het historisch passief, rekening houdend met de vereisten van een goede ruimtelijke ordening en zonder afbreuk te doen aan de rechten van eventuele benadeelden.

De rechten van eventuele benadeelden zijn wel degelijk geschonden als de tweede en derde uitzonderingsvoorwaarden op de verjaarbaarheid worden vernietigd en vernietigd blijven. De tweede uitzonderingsvoorwaarde ging erover dat illegale bouwsels die een ernstige hinder vormden voor de omwonenden, niet mogen verjaren. Als dat wegvalt, zitten we in de praktijk met illegale bouwsels die ernstige hinder voor omwonenden blijven veroorzaken en waartegen niet langer kan worden opgetreden. Dat is tegen de geest en de bedoeling van het decreet van 2003. De decreetgever had het zo niet bedoeld.

U zegt in uw communiqué dat als men na vijf jaar nog niet weet of een illegaal bouwsel hinder veroorzaakt, men het wel nooit zal weten. Ik ben het met deze stelling niet eens. Ernstige hinder kan dikwijls veel later ontstaan, bijvoorbeeld op het moment dat het illegale bouwsel in gebruik wordt genomen of wordt geëxploiteerd. Ik verwijs naar de automarkt in Wilrijk, waartegen VLD'er Ludo Van Campenhout nu wil optreden op basis van een bouwovertreding in het verleden. Er zijn jaren voorbijgegaan tussen de bouwovertreding, namelijk het verharden van het terrein zonder bouwvergunning, en de hinder die is ontstaan voor de omwonenden. De hinder ontstond pas toen de automarkt effectief van start ging en een enorme druk op de omgeving zette en mobiliteitsproblemen veroorzaakte op de Boomsesteenweg en omgeving.

Ik wil hiermee aangeven dat de termijn van vijf jaar niet als argument kan worden gebruikt. Ik vind het problematisch dat u de uitzonderingsvoorwaarden, die te vaag zijn bevonden door het Arbitragehof, wil laten vallen. We vallen dan terug op één uitzonderingsgrond, namelijk het feit dat de verjaarbaarheid niet opgaat voor illegale bouwsels in kwetsbare gebieden. Ik hoop dat u voet bij stuk houdt en de beleidsnota nakomt. Daarin staat expliciet dat een nieuwe regeling geen afbreuk mag doen aan rechten van eventuele benadeelden. Hier gaat het om de rechten van slachtoffers van illegale bouwsels. Zij moeten voorgaan op de rechten van overtreders.

Het tweede punt betreft het spoor dat u uitzette aangaande de nultolerantie. In de besprekingen van het decreet van 2003 en uw beleidsnota staat dat er geen pardon zal zijn voor nieuwe overtredingen na 1 mei 2000. Op dat moment wist iedereen waar hij aan toe was en was het duidelijk dat er streng zou worden opgetreden tegen bouwovertreders. Er zou een nultolerantie worden ingevoerd. Hoe is het in de praktijk met de nultolerantie gesteld? Is er een neerwaartse tendens vastgesteld in het aantal bouwovertredingen? Is daar een evolutie in te onderkennen?

Zijn de stedenbouwkundige inspecteurs in staat om tijdig herstelvorderingen uit te voeren? Is er sprake van een achterstand? Welke oorzaken worden daarvoor aangevoerd en welke gevolgen brengt dat met zich mee? Is de rechterlijke macht in staat om tijdig een uitspraak te doen over de gestelde vordering?

De antwoorden op deze vragen zijn noodzakelijk om na te gaan in hoeverre er effectief in de praktijk werk wordt gemaakt van een nultolerantiebeleid voor nieuwe overtredingen.

De voorzitter: Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua: Ruimtelijke ordening ligt ons zeer na aan het hart. In de vorige legislatuur is daar menig hartig woordje over gesproken. Ik zal kort ons standpunt kenbaar maken. In de huidige situatie is het zeer belangrijk dat er rechtszekerheid wordt gecreëerd. Het is ook belangrijk te vermijden dat we weer in een situatie terechtkomen waarin iedereen denkt dat alles weer mogelijk wordt en men alles op zijn beloop laat. We hebben al een verschrikkelijke geschiedenis achter de rug. Vlaanderen is niet voor niets de meest versnipperde regio van heel Europa. Op vlak van ruimtelijke ordening moeten we een duidelijke lijn naar voren schuiven.

Dua

Het Arbitragehof heeft inderdaad een drastische uitspraak gedaan. U herinnert zich dat over de vraag om een verjaringstermijn in te voeren veel discussie is gevoerd. Er zijn bovendien een aantal voorwaarden aan gekoppeld. Daarover bestond toen een grote consensus. De bouwovertredingen moesten op een goede manier worden aangepakt.

Ik ben het op dit punt eens met de heer Martens. Er moest effectief worden opgetreden vanuit het rechtvaardigheidsprincipe tegenover de mensen die geen overtredingen begaan. Er zou wel een afwijking mogelijk zijn voor een aantal gevallen. De kwetsbare gebieden zijn hier al vermeld. Ook het punt van daadwerkelijke hinder is hier al aangehaald. Er kunnen voorbeelden worden gegeven. Het meest geciteerde voorbeeld is de illegaal gebouwde achterbouw, waardoor het licht van de naaste buur wordt weggenomen. Na vijf jaar komen er bijvoorbeeld jonge mensen wonen, die van oordeel zijn dat het niet kan. Zij zouden dan geen verhaal meer hebben. Er zijn dus gevallen van hinder, waartegen zeker nog moet kunnen worden opgetreden, ook na vijf jaar. Er bestond een consensus voor het geval er ernstige inbreuken op het vlak van stedenbouwkundige voorschriften waren vastgesteld.

Het parlement heeft zich daarover beraden en heeft er een formulering op gevonden. De formulering werd echter niet goed genoeg bevonden omdat ze te onduidelijk was en zou kunnen leiden tot willekeur. Het Arbitragehof heeft niet gesteld dat de redenering verkeerd was, maar wel dat ze op een andere manier moest worden omschreven. De bezorgdheid kan wel blijven bestaan. Het komt het parlement toe om na te denken over de wijze waarop de formulering kan worden verbeterd en de annulatie door het Arbitragehof kan worden vermeden.

Ik heb vernomen dat de minister zelf al een ontwerp in de pijplijn heeft. Misschien moet daarover van gedachten worden gewisseld. Het zou de bedoeling zijn om het aantal kwetsbare gebieden serieus te beperken. Dat kan misschien een punt van discussie worden. Ik ben er voorstander van om die bezorgdheden in een decreettekst te gieten zodat de duidelijkheid blijft bestaan.

Het zou niet slecht zijn om over dit juridisch probleem een aantal experts te raadplegen zodat een formulering wordt gevonden die toelaat de hinder effectief in het decreet op te nemen. Over de juridische omschrijving zou rechter Van den Berghe zeker bereid worden gevonden zijn visie te geven. Ik heb alle vertrouwen in die man, want hij is ongelooflijk deskundig en erg begaan met alles wat te maken heeft met hinder ten aanzien van omwonenden. Mensen zoals hij, zijn zeker bereid om de minister te helpen zoeken naar een goede formulering waarmee de ruimtelijke ordening opnieuw op spoor kan worden gezet en waardoor de Vlaming een middel heeft om in te gaan tegen heel grote hinder.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mevrouw Schauvliege, ik merk op dat uw interpellatie over de verjaring van bouwmisdrijven en het arrest van het Arbitragehof van 19 januari 2005 heel erg overeenkomt met de recente actuele vraag van de heer Strackx over de rechtsonzekerheid bij de afhandeling van bouwovertredingen, die hij op 15 december 2004 richtte tot minister Van Mechelen. Op de meeste van uw vragen heeft de minister toen geantwoord, maar alle bijkomende informatie is meer dan welkom.

Collega's, het wetgevend werk van het vorige Vlaams Parlement was inderdaad geen voorbeeld van duidelijkheid en nauwkeurigheid. Het resultaat was dan ook dat het Arbitragehof twee verschoningsvoorwaarden heeft vernietigd op grond van een te vage omschrijving. Het Arbitragehof betwiste de stelling niet dat bouwmisdrijven kunnen verjaren, maar wel de drie categorieën van het niet-schrappen van het in stand houden van een bouwovertreding.

Mijnheer de minister, ik had graag van u vernomen hoever het staat met het voorontwerp van decreet dat volgens de minister begin januari zou worden voorgelegd aan een college van drie eminente juristen. Werd er ondertussen een voorontwerp van decreet overgemaakt aan de regering? Zo ja, werd dat dan ook al overgemaakt aan de Raad van State?

Het Vlaams Belang pleit al jaren voor de invoering van rechtszekerheid en duidelijkheid voor de burger. Spijtig genoeg is het voor veel mensen al veel te laat en zijn er al een pak menselijke en sociale drama's gebeurd. We zijn nog steeds vragende partij voor de invoering van een eenduidige verja-

Huybrechts

ringsregeling. Die mag worden gekoppeld aan een nultolerantie ten aanzien van recente en nieuwe bouwovertredingen.

Ik zou ook willen vernemen of u bereid bent om het begrip 'ruimtelijk kwetsbare gebieden' duidelijker te omschrijven. Nu vallen zowel bosgebieden als waardevolle natuurgebieden zoals natuurreservaten, onder die noemer. Vorige legislatuur was er sprake van om ruimtelijk kwetsbare gebieden op te splitsen in zwakke en harde kwetsbare gebieden. Wordt dit denkspoor verlaten, of zult u de begrippen duidelijk omschrijven?

Eind vorig jaar verscheen een heel interessant boek over het handhavings- en verjaringsdecreet ruimtelijke ordening en stedenbouw. Daarin werd specifiek het nieuwe verjaringsdecreet behandeld door drie advocaten die niet – of nog niet – tot het Vlaams Belang horen. Ze zijn niet mals voor het gevoerde handhavingsbeleid. In het boek wordt onder meer en zeer terecht gesproken over de rechtsonzekerheid inzake ruimtelijke ordening die de burger nu reeds meer dan een halve eeuw heeft meegemaakt.

Het verjaringsdecreet zorgt ervoor dat een verjaard bouwmisdrijf niet als vergund kan worden beschouwd, maar in het beste geval als gedoogd kan worden aanvaard. Het logisch gevolg daarvan is dat men later nooit een vergunning kan bekomen voor vergunningsplichtige verbouwingswerken, want enkel een vergunde constructie kan een vergunning krijgen.

Mijnheer de minister, bent u bereid om bouwwerken die ten gevolge van verjaarde misdrijven tot stand kwamen, als vergund te beschouwen en zo meer rechtszekerheid te bieden aan de burger?

De voorzitter: Mevrouw Crevits heeft het woord.

Mevrouw Hilde Crevits: Mijnheer de voorzitter, de heer Huybrechts verwijst naar een actuele vraag die de heer Strackx heeft gesteld in december. Ik heb hierover zelf op 17 november 2004 al een vraag om uitleg gesteld aan de minister.

Mijnheer de minister, u hebt mijn vraag toen uitvoerig beantwoord en ik heb u toen gewezen op de onzekerheid, vooral inzake vervolgingen en zaken die werden behandeld door de rechtbanken. Ik heb ook gewezen op het feit dat de behandeling van een zaak soms een kwestie van geluk is. U bent mij toen vrij ver gevolgd en u hebt toen een decreetgevend initiatief aangekondigd. Ik hoor dat ondertussen heel hard aan dat decreetgevend initiatief wordt gewerkt. Dat is terecht, want we kunnen terechtkomen in de situatie met een mogelijke niet-strafbaarheid van de instandhouding van stedenbouwkundige misdrijven, die nog verregaander is dan initieel werd bedoeld.

Ik wil u vragen om bij het invoeren van nieuwe definities te zorgen voor duidelijkheid. Onduidelijkheid wordt bestraft, dat hebben we kunnen merken aan de vernietiging van twee voorwaarden.

De heer Patrick Lachaert: Mijnheer de minister, collega's, ik ben het niet eens dat de situatie onduidelijker is geworden door het arrest van 19 januari. De parketten passen de besluitvorming uit het arrest toe, zelfs parketten die voordien andere juridische stellingen innamen. Zo zegt nu ook het parket van Gent dat de verjaring speelt. Dat is erg rechtszeker in plaats van rechtsonzeker. Dezelfde substituut stelde vroeger dat een vervolging nog mogelijk was. Ik betwist de rechtsonzekerheid dus vanuit mijn praktijkervaring.

Het arrest laat 80 tot 85 percent van het decreet van juni 2003 heel. Het laat het principe van de afschaffing van de instandhouding ongemoeid, net als de installatie van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid en de meerwaarde. De vernietiging en de eerdere schorsing betreffen veeleer subsidiaire stukken van het decreet van juni 2003, inzake de uitzonderingsvoorwaarden en de datum 1 mei 2000. Vorig jaar namen we 1 mei 2000 als datum omdat op die datum het decreet op de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999 in werking is getreden. We dachten dat dit een objectieve datum was, maar blijkbaar was het Arbitragehof het niet eens met ons.

Sommige aspecten van het decreet van 2004 vergen misschien nog verduidelijking. Die vraag wordt in de eerste plaats gesteld vanuit de rechtspraak. Een essentieel element van de discussie gaat over de vraag of het al dan niet om een misdrijf gaat. Het hof van beroep van Antwerpen stelt dat de decreetgever de bedoeling had om het karakter van een misdrijf weg te nemen. Instandhouding is dus geen misdrijf meer. Het enige wat nog als misdrijf

Lachaert

telt, is de oprichting. Het hof van beroep van Gent stelt daarover dat het wel een misdrijf is, maar dat er niet langer een straf aan kan worden verbonden.

Ik pleit ervoor om decretaal vast te leggen dat de instandhouding geen misdrijf is. Dat was het wel volgens de toelichting bij het decreet van vorig jaar, maar niet volgens de uiteindelijke tekst van het decreet. Omwille van de verschillen in interpretatie, bestaat hierover een juridische discussie. Het einde van het verhaal is dat er niets van komt. Er is echter een andere implicatie naargelang het al dan niet gaat over een misdrijf.

Ten tweede moet er een regeling komen in verband met de burgerlijke vordering. Bij een strafrechtelijke verjaring is het niet mogelijk om op burgerlijk vlak nog enige slag thuis te halen of een sanctie te treffen, zoals de gewestelijke stedenbouwkundige inspectie nu poogt te doen in een aantal gevallen. Dit is qua perceptie en rechtszekerheid nihil.

Een derde element is al vermeld door de heer Martens. Vorig jaar is voor het eerst in de geschiedenis het begrip 'verjaring' ingebracht in de wetgeving op stedenbouw, die dateert van 1962. Bij een verjaring moet echter ook iets gebeuren met het karakter van de vergunning. Het is zeer moeilijk uit te leggen aan de burger dat er wel een verjaring is van de overtreding maar dat het gebouw nog geen vergund karakter heeft. Verjaring zou een mogelijke vergunning moeten kunnen betekenen.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Het decreet van 18 mei 1999 betreffende de organisatie van de ruimtelijke ordening werd bij decreet van 4 juni 2003 gewijzigd vanuit de optiek het handhavingsbeleid inzake ruimtelijke ordening en stedenbouw op een billijkere wijze te voeren. Hoewel de strafbaarstelling van diverse stedenbouwinbreuken dateert van de besluitwet van 2 december 1946, daarna voortgezet bij de inwerkingtreding van de stedenbouwwet van 29 maart 1962, was er lange tijd sprake van een passief gedoogbeleid van de overheid.

Pas door een kentering in het beleid, naar aanleiding van de prioriteitennota van toenmalig minister Baldewijns, werd besloten een actief vervolgingsbeleid te voeren. Voor het eerst werd op systematische wijze overgegaan tot ambtshalve uitvoering van diverse herstelvorderingen die een plaats in haar oorspronkelijke toestand moesten herstellen. Tevens werden naar aanleiding van verbouwingen, verkopen en dergelijke 'oude' stedenbouwkundige overtredingen vastgesteld waarvoor een proces-verbaal werd opgesteld. Ook voor deze inbreuken was het vorderen van een herstelmaatregel mogelijk.

De quasi-onverjaarbaarheid van de stedenbouwinbreuken was problematisch. Deze perceptie was het rechtstreekse gevolg van de invoering van het misdrijf van in stand houden naar aanleiding van de stedenbouwwet van 29 maart 1962. Dit misdrijf van in stand houden, anders dan de oprichting, moet juridisch als een voortdurend misdrijf worden beschouwd. Het is eigen aan de voortdurende misdrijven dat hun verjaring pas kan beginnen zodra een einde wordt gemaakt aan de delictuele toestand. Een stedenbouwinbreuk kon dus niet verjaren vooraleer tot afbraak werd overgegaan of een regularisatievergunning werd bekomen.

Bovendien werd het oprichten, dat op zich een aflopend misdrijf is, veelal gekoppeld aan het voortdurend misdrijf, aangezien beide voortvloeien uit eenzelfde misdadig opzet. In dat geval is sprake van een voortgezet misdrijf. Het gevolg hiervan was dat noch de oprichting, noch de instandhouding voor verjaring vatbaar was, tenzij de wederrechtelijke toestand had opgehouden te bestaan.

Met het oog op een billijke verjaarbaarheid was de opzet van het decreet van 4 juni 2003, de wijziging van het decreet van 18 mei 1999, het toekennen van een ruimere beoordelingsbevoegdheid aan de rechter en het instellen van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid. Bij arrest van 22 juli 2004 heeft het Arbitragehof op prejudiciële vragen van de correctionele rechtbanken te Gent en te Dendermonde een deel van de decreetswijzigingen die werden doorgevoerd bij decreet van 4 juni 2003, ongrondwettig bevonden. Naar aanleiding van het arrest van 22 juli 2004 werd een heuse polemiek gevoerd, waarbij sommigen de rechtsgevolgen van dit arrest gelijkstelden met een ongrondwettigverklaring van het gehele derde lid van artikel 146 van het decreet ruimtelijke ordening en van de wijziging van artikel 149 paragraaf 1 en paragraaf 5, vierde lid.

Dit creëerde volgens de betrokkenen een toestand waarbij het volledige decreet van 4 juni 2003 op zijn

Van Mechelen

meest cruciale wijzigingen werd teruggeschroefd en waarbij de rechtbanken voortaan de instandhoudingsmisdrijven als onverkort strafbaar moesten beschouwen. Het zou een toestand zijn waarin het advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid in zijn geheel niet moest worden gevraagd, zelfs niet na de goedkeuring van het huishoudelijk reglement, en waarin het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand opnieuw de principiele herstelmaatregel werd. Sommigen gingen zelfs zo ver te beweren dat het oude decreet opnieuw rechtskracht zou verwerven. Bepaalde gerechtelijke uitspraken gingen tevens uit van deze redenering, maar volkomen ten onrechte, zo blijkt.

Kortom, er was – zoals ik trouwens heb toegegeven naar aanleiding van een aantal vragen om uitleg in deze commissie – verwarring alom aangaande de exacte draagwijdte van het betreffend arrest. Dit doet geen afbreuk aan het feit dat de exacte juridische draagwijdte wel degelijk door mij werd onderkend. Het citaat in uw interpellatieverzoek uit mijn antwoord op een actuele vraag van 15 december 2004 toont dit overigens overduidelijk aan.

Het staat vast dat bij arrest nummer 136/2004 van 22 juli 2004, gewezen na prejudiciële vraagstelling, het Arbitragehof oordeelde dat de voorwaardelijke toepassing van het derde lid van artikel 146 van het decreet ruimtelijke ordening, met name wat betreft de voorwaarden 'onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder voor de omwonenden' en 'ernstige inbreuk op de essentiële voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg', het strafrechtelijk legaliteitsbeginsel schendt en zodoende het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel in het gedrang brengt. Tevens werden paragraaf 1 en 5 van artikel 149 als strijdig met de Grondwet bevonden, in zoverre ze respectievelijk een verschil in behandeling doen ontstaan naargelang het bouwmisdrijf voor of na 1 mei 2000 is gepleegd en naargelang de meerwaarde werd gevorderd en betaald voor of na 1 mei 2000.

In een arrest van het Hof van Cassatie van 23 november 2004 werd gesteld dat het oordeel van het Arbitragehof niet onverenigbaar is met de wil van de decreetgever, zoals bepaald in het gewijzigde artikel 146, derde lid, om behoudens de gevallen bepaald in dit artikel, de strafsanctie voor het in stand houden van inbreuken, bedoeld in het eerste lid, niet verder te doen gelden. Er wordt tevens gesteld dat, mede in acht genomen de door het Arbitragehof vastgestelde schendingen van de Grondwet, voormelde wetbepaling in zoverre haar rechtskracht behoudt. Deze uitspraak van het Hof van Cassatie bracht echter geen afdoende juridische duidelijkheid tot stand.

Die juridische zekerheid kwam er uiteindelijk via arrest nummer 14/2005 van 19 januari 2005. Via dit arrest vernietigt het Arbitragehof in het beschikkend gedeelte enkele woorden en zinsdelen van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, wat het handhavingsbeleid betreft. Het Hof oordeelde dat de omschrijvingen 'onaanvaardbare hinder' en 'ernstige inbreuken' op zich niet de grondslag kunnen vormen van een misdrijf, zonder een ontoelaatbare onzekerheid te creëren. De ligging in kwetsbaar gebied blijft – volgens het Hof – wel een uitzonderingsgrond voor de verjaring van bouwmisdrijven, omdat dit begrip een voldoende nauwkeurige normatieve inhoud heeft om een misdrijf te kunnen definiëren. De instandhouding van bouwmisdrijven in dergelijk gebied blijft derhalve strafbaar en onverjaarbaar.

Verder wordt in dit arrest van het Arbitragehof de spildatum die het voormelde decreet van 4 juni 2003 invoerde, namelijk 1 mei 2000, eveneens vernietigd. Het onderscheid dat op deze datum was gebaseerd, wordt ongrondwettelijk bevonden wegens een schending van het gelijkheidsbeginsel. Volgens het Arbitragehof blijkt niet in welk opzicht voor inbreuken die voor 1 mei 2000 zijn gepleegd een grotere behoefte aan een coherent herstelbeleid zou bestaan dan voor de inbreuken die na die datum zijn gepleegd. De bedoelde vernietiging van de spildatum houdt in dat voor alle bouwmisdrijven, zowel deze van voor als van na 1 mei 2000, voortaan het voorafgaand advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid wordt vereist in het kader van de herstelvordering.

Dit betekent eveneens dat het middel van de meerwaarde voor alle bouwmisdrijven, zowel deze van voor als na 1 mei 2000, in principe kan worden aangewend, behalve in een van de in artikel 149, paragraaf 1 van het decreet Ruimtelijke Ordening opgesomde gevallen. Dat zijn de fameuze drie andere voorwaarden die eveneens in het decreet staan, zoals onder meer het doorbreken van het stakingsbevel. Dit betekent verder dat thans

Van Mechelen

voor alle bouwmisdrijven, zowel deze van voor als van na 1 mei 2000, de ambtshalve uitvoering slechts kan worden opgestart na het eensluidend advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid. Vanzelfsprekend dient hierbij rekening te worden gehouden met artikel 198 bis van het decreet, dat bepaalt dat de bepalingen met betrekking tot het eensluidend advies van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid pas in werking treden nadat deze Raad is opgericht en het huishoudelijk reglement is goedgekeurd. Gelet op dit gegeven is het uiteraard evident dat ik zo spoedig mogelijk een initiatief zal nemen strekkende tot het oprichten van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid, waarvoor de kandidaturen trouwens reeds zijn opgevraagd.

Ten slotte heeft het Arbitragehof de bepaling vernietigd waarbij de minnelijke meerwaarden geldig werden geacht, die werden gevorderd en betaald zonder voorafgaande veroordeling door een rechtbank, voorzover de algehele betaling ervan dateert van voor 1 mei 2000. Deze bepaling doet volgens het Hof immers afbreuk aan de in kracht van gewijsde gedane rechterlijke uitspraken waarbij de zonder rechterlijk optreden opgelegde herstelmaatregelen onwettig werden verklaard. Kortom: de minnelijke meerwaarden die in het verleden zijn betaald, werden niet gelegaliseerd. In de praktijk zullen echter de meeste zaken waarin een minnelijke meerwaarde werd betaald, verjaard zijn omwille van de uitbreiding van de gevallen waarin de strafsanctie niet meer kan worden opgelegd.

In antwoord op uw concrete vraagstelling kan ik enkel vaststellen dat via het arrest nummer 14/2005 van 19 januari 2005 wel degelijk juridische duidelijkheid werd gecreëerd. In die optiek ben ik het dan ook volkomen oneens met uw stelling dat er op dit ogenblik grote verwarring zou heersen. Dit is pertinent onjuist, zoals de voorzitter met zijn ervaring op het terrein kan beamen. De vraag is of iedereen in deze commissie de rechtszekerheid wel op die wijze wil zien.

Dit doet geen afbreuk aan het feit dat momenteel in bijkomende orde wordt onderzocht of bijkomende initiatieven nog noodzakelijk zijn. Wanneer onderzoek zou uitwijzen dat een bijkomende decretale ingreep vereist is, zal ik evenwel zo spoedig mogelijk een initiatief nemen.

Specifiek met betrekking tot uw laatste deelvraag spreekt het voor zich dat ik, gelet op de inhoud van het arrest van 19 januari 2005, inderdaad zo spoedig mogelijk zal overgaan tot het oprichten van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid, omdat er duidelijk geen grondwettelijke bezwaren zijn tegen de oprichting van deze raad en tegen de rol die aan deze raad wordt toegekend conform de decretale bepaling in artikel 9 bis.

Met betrekking tot een aantal bijkomende vragen, nog het volgende. Iedereen onderkent op dit ogenblik duidelijk de subtiliteit die ontstaat door het feit dat in het wijzigingsdecreet in 2003 het handhavingsbeleid strafrechterlijk werd bijgestuurd, maar dat onduidelijkheid blijft bestaan over de mogelijke burgerlijke vordering. Ik heb hierover juridisch advies ingewonnen dat moest worden uitgebracht tegen eind januari. Dit advies werd me gisteren bezorgd.

Op basis daarvan zullen we nagaan welke bijkomende stappen dienaangaande moeten worden genomen. Collega's, ik wil u toch ook wijzen op artikel 9 bis met betrekking tot de Hoge Raad voor het Herstelbeleid. In artikel 9 bis heeft het Vlaams Parlement in paragraaf 7 de volgende opdracht gegeven aan de Hoge Raad: 'Naast de opdrachten die de Hoge Raad voor het Herstelbeleid heeft op grond van dit decreet of zijn uitvoeringsbesluiten, kan de Hoge Raad voor het Herstelbeleid advies geven, opmerkingen maken of voorstellen doen over alle aangelegenheden met betrekking tot het handhavingsbeleid op eigen initiatief of op verzoek van het Vlaams Parlement of van de Vlaamse Regering. De Hoge Raad voor het Herstelbeleid brengt jaarlijks een verslag uit met eventuele beleidsaanbevelingen aan de bevoegde commissie van het Vlaams Parlement'.

Het zou mijns inziens verstandig zijn om, ten eerste, te erkennen – en ik denk dat dit op het terrein gebeurt – dat er rechtszekerheid bestaat door deze uitspraak van het Arbitragehof, die eigenlijk de facto een amendering is van de decreetswijziging die we in 2003 hebben doorgevoerd op het decreet van 1999. Daarover is geen twijfel mogelijk. Ten tweede rijst vandaag de vraag of er niet een aantal gevallen zijn waarvoor moet worden nagegaan of ze eventueel niet ten onrechte zouden ontsnappen aan verjaring. Ten derde heb ik, zoals aangekondigd, inderdaad een voorontwerp van decreet

Van Mechelen

met betrekking tot wijziging van het decreet van 18 mei 1999 voorgelegd aan de regering. Daarover heeft de MiNa-raad gisteren trouwens een advies verstrekt en een persbericht verspreid. We wachten nog op het advies van de SERV om dan dit voorontwerp van decreet over te maken aan de Raad van State, waarna de Vlaamse Regering dit decreet vermoedelijk onverwijld zal indienen in het Vlaams Parlement.

U weet dat dit ontwerp van decreet vooral focust op drie zaken. Ten eerste, het duidelijk stellen van de definitie 'kwetsbare gebieden'. Het is hierbij absoluut niet de bedoeling om de definitie van 'kwetsbare gebieden' te beperken. Het enige dat wordt geregeld in het decreet is dat de onduidelijkheid bij rechtbanken met betrekking tot het criterium 'maatschappelijk waardevol agrarisch gebied' wordt verduidelijkt. Ten tweede regelt dit voorontwerp van decreet de problematiek waarbij zonevreemde activiteiten op tijdelijke basis kunnen plaatsvinden in niet daartoe bestemde gebieden op de gewestplannen. Het gaat hier met andere woorden over zaken als een veldrit of een popconcert in landbouwgebied. Ten derde regelt dit voorontwerp van decreet heel de problematiek van de termijnen binnen dewelke de gemeenten klaar moeten zijn met hun planningsprocessen. Het regelt ook hoe gemeenten al dan niet worden gesanctioneerd indien ze niet op de vastgelegde datum klaar zijn met hun planningsproces. Ze zullen dan bijvoorbeeld niet meer in de mogelijkheid zijn om afwijkende BPA's in te dienen bij de Vlaamse Regering.

Tot slot wil ik nog ingaan op de vragen van de heer Martens en wat bijkomende informatie verschaffen. Mijnheer Martens, de krantenartikels waarnaar u in uw vraagstelling verwijst en meer specifiek de conclusie die uit de besproken zaken werd getrokken, berusten me dunkt op een verkeerde voorstelling van zaken. Het is immers niet meer dan logisch dat er een verschil was in zaken waarvan de debatten waren gesloten voor dan wel na het arrest van 22 juli 2004 van het Arbitragehof. Bovendien betrof het, voor zover de administratie Stedenbouwkundige Inspectie kon nagaan, allemaal zaken in kwetsbare gebieden, waarbij de problematiek van de verjaring normaliter niet aan de orde kon zijn. Het staat alleszins vast dat via het arrest van het Arbitragehof van 19 januari 2005, zoals zonet uitvoerig werd aangegeven in antwoord op de interpellatie van mevrouw Schauvliege, juridische duidelijkheid werd gecreeerd. Volledigheidshalve wens ik nogmaals te stipuleren dat we inderdaad verder moeten onderzoeken welke initiatieven nuttig en nodig zijn om dit decreet operationeel te houden.

Concreet wil ik u nog een aantal gevraagde cijfers ter beschikking stellen. De afdeling Bouwinspectie houdt tabellen bij van het aantal processen-verbaal dat jaarlijks intern en extern wordt opgesteld. Uit deze cijfers blijkt een stijgende tendens voor het aantal geverbaliseerde bouwovertredingen. Dat is het logische gevolg van het feit dat Vlaanderen en heel wat gemeenten een actief vervolgingsbeleid blijven voeren. In 2004 hadden we een totaal van 2.904 pv's en dat lag in de lijn van 2003 met 2.810 pv's. Het aantal pv's dat werd opgesteld door de Stedenbouwkundige Inspectie die zich voornamelijk bezighoudt met zware bouwmisdrijven, neemt lichtjes af. De lichtere misdrijven worden naar de gemeenten doorgestuurd. In 2002 heeft de SI 516 pv's opgemaakt, in 2003 waren er dat 498 en in 2004 407.

Ons beleid is er op gericht om zoveel mogelijk preventief te handelen via enerzijds een snel en duidelijk vergunningsbeleid en anderzijds via het opzetten van informatiecampagnes. Iedereen in Vlaanderen begint de slogan te kennen: 'Soepel als het kan, streng als het moet!'. We zijn de mening toegedaan dat voor nieuwe bouwovertredingen een nultolerantiebeleid moet en zal worden gevoerd. We hanteren daarbij twee wapens: de dwangsom en de stillegging met een fikse boete bij doorbreking daarvan. In 2003 werden 823 bouwwerken stilgelegd en in 2004 515. Voor 2004 zijn dit indicatieve cijfers omdat ze voor de provincie Antwerpen slechts gedeeltelijk zijn. We denken uit te komen op een totaal cijfer van ongeveer 605. Het hogere cijfer in 2003 is te verklaren door het feit dat in dat jaar in samenwerking met alle parketten van het land circa 200 stakingsbevelen werden uitgevaardigd tegen reclamepanelen.

De ROHM-afdelingen van mijn administratie vragen systematisch de gemeenten om hun medewerking in dossiers met betrekking tot niet-flagrante overtredingen in woongebied en andere niet-prioritaire dossiers. Het is de bedoeling dat gepaste maatregelen worden getroffen teneinde een efficiënte herstelvordering door te voeren.

Er is inderdaad sprake van een groot aantal dossiers waarbij inspecteurs het dossier overmaken

Van Mechelen

aan de gemeente. We focussen ons vooral op misdrijven waarvan het Vlaamse Gewest zelf de verantwoordelijkheid moet opnemen.
Het komt niet aan de minister van Ruimtelijke Ordening toe om commentaar te geven op het functioneren van de rechterlijke macht. U hebt zelf verwezen naar een bepaald ambtsgebied waarbij men wel degelijk rekening houdt met een ernstig optreden ten opzichte van stedenbouwkundige misdrijven. Er is ondertussen ook een gewijzigde maatschappelijke attitude waarbij omwonenden zich veel sneller tot het gemeentebestuur of de lokale politie wenden om klacht in te dienen.

Mijnheer Huybrechts, u stelde een vraag over een mogelijke bijsturing van het decreet. U weet dat het niet gebruikelijk is om te vragen naar de intentie van de regering. Wees ervan overtuigd dat we ook dit dossier nauwgezet zullen opvolgen, bespreken en bijsturen waar dat nuttig en nodig is.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Er heerst op het terrein nog steeds heel veel verwarring. Ik kan me voorstellen dat bij rechtbanken en juristen het licht in de duisternis schijnt, maar voor de gewone mensen blijft het onduidelijk. Het is opmerkelijk dat er een vernietigingsarrest van het Arbitragehof moet zijn vooraleer er rechtszekerheid wordt geschapen.

Minister Dirk Van Mechelen: Het arrest van het Arbitragehof is erg verstrekkend. Ik ben geen jurist, maar het is redelijk uniek in zijn draagwijdte. Het is nog maar veertien dagen oud, maar ik ken weinig arresten die dergelijke bekendheid hebben.

Er is verwarring geweest tussen het schorsingsarrest enerzijds en het vernietigingsarrest anderzijds. Er was een discussie over de draagwijdte van het schorsingsarrest. De vraag rees of dit sloeg op delen of het geheel van een aantal decretale bepalingen. Op 23 november 2004 heeft het Hof van Cassatie zich uitdrukkelijk uitgesproken over het feit dat de decreetgever enerzijds wel degelijk kon beslissen dat ook bouwmisdrijven verjaren, en dat de beoordeling van herstelmaatregelen werd overgedragen aan een onafhankelijke instantie, met name de Hoge Raad voor het Herstelbeleid. Gelet op het schorsingsarrest van juli 2004 was het niet verstandig dat de minister van Ruimtelijke Ordening een Hoge raad voor het Herstelbeleid zou laten oprichten door de Vlaamse Regering. Nu het vernietigingsarrest bekend is, is het duidelijk dat deze raad wel degelijk decretaal kan worden opgericht door het Vlaams Parlement en in uitvoering door de Vlaamse Regering. We zullen dan ook niet nalaten dit te doen.

Het is heel belangrijk dat conform artikel 9bis van het decreet deze raad kan functioneren en aanbevelingen kan doen aan het Vlaams Parlement over hoe het decreet kan worden bijgesteld opdat er rechtszekerheid wordt gecreëerd en bouwovertredingen in Vlaanderen een halt wordt toegeroepen. De raad zal voor meer dan de helft uit magistraten bestaan en ook de voorzitter zal een magistraat zijn.

Mevrouw Joke Schauvliege: Ik ben het met u eens dat we naar rechtszekerheid moeten evolueren, maar de oorsprong van dit alles ligt in het decreet en de twee bepalingen: de onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder veroorzaakt door omwonenden en de ernstige inbreuk op essentiële bestemmingsvoorschriften zijn niet duidelijk omschreven is. Er is nu gelukkig de uitspraak van het Arbitragehof. U heb aangekondigd dat u een ontwerp van decreet zou bespreken in deze commissie in de loop van januari. We wachten af welke maatregelen er zullen worden genomen.

U wijst op de belangrijke rol voor de Hoge Raad voor het Herstelbeleid. Deze zou in 2004 worden opgericht, maar dat is vooralsnog niet gebeurd. Ik kan daar begrip voor opbrengen, maar ik hoop dat ‘spoedig’ niet dezelfde weg opgaat als ‘onverwijld’.

Tot slot zijn er een aantal aspecten waarover de meesten het eens zijn. Als iets strafrechterlijk is verjaard, moet het als vergund worden beschouwd. Er moet ook een oplossing komen voor het burgerrechtelijke aspect. Ik kondig dan ook een met redenen omklede motie aan.

De heer Patrick Lachaert: Mevrouw Schauvliege, ook uw partij heeft de decreetswijziging van juni 2003 goedgekeurd.

Mevrouw Joke Schauvliege: CD&V heeft zich onthouden.

De heer Patrick Lachaert: Veronderstel dat de minister die hoge raad opricht en dat het Arbitrage-

Lachaert

hof zegt dat dit niet kan. Dat zou alle uitspraken en adviezen van de hoge raad vernietigen. Dit getuigt van respect voor de rechtsorde.

Mevrouw Joke Schauvliege: Ik heb al gezegd dat ik begrip heb voor dat argument.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de minister, nu weten we nog altijd niet of verjaarde bouwwerken als vergund zullen worden beschouwd.

De mensen willen weten of ze vergunningsplichtige bouwwerken, bijvoorbeeld de vernieuwing van het gebinte, in de toekomst kunnen uitvoeren. Het gaat om noodzakelijke werken. Als ze niet worden uitgevoerd, betekent dit op termijn de doodsteek voor het gebouw.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik moet u teleurstellen. De verjaring van bouwmisdrijven in kwetsbare gebieden is wat mij betreft niet aan de orde. Daar heeft het Arbitragehof zich over uitgesproken. Een zeer ruime parlementaire meerderheid heeft zich daarover uitgesproken. Ik zal dit in deze legislatuur niet wijzigen.

De heer Pieter Huybrechts: Ik betreur de slachtoffers van dat arrest. Dat is opnieuw de kleine man, meer bepaald de kleine man met een weekendverblijf. Indertijd werden die verblijven gedoogd, en intussen staan ze er al dertig jaar of meer.

Minister Dirk Van Mechelen: Wees ervan overtuigd, mijnheer Huybrechts, de commissie voor Ruimtelijke Ordening heeft zich daar in de vorige legislatuur over uitgesproken. We hebben toen de deur opengezet naar een aanvaardbare planologische oplossing. Ik heb daarvoor in het najaar van 2003 de vijf Vlaamse provinciegouverneurs bezocht om hen te wijzen op de mogelijkheden. Het zal via een planologische wijziging moeten gebeuren, niet via een decretale aanpassing.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Het zogenaamde reparatiedecreet verduidelijkt inderdaad de term 'maatschappelijk waardevolle agrarische gebieden'. De MiNa-Raad spreekt zich in zijn advies unaniem uit voor een verruiming van de term 'kwetsbare gebieden', zodat bijvoorbeeld ook overstromingsgebieden daaronder vallen, of een vogelrichtlijngebied. Gezien de – al dan niet voorlopige – schrapping van de twee andere uitzonderingsgronden op de verjaarbaarheid, is dit aanbevelingswaardig.

Wat verjaard is, is daarom niet vergund. Er zijn goede redenen om dat zo te houden. Voor die bouwsels die effectief ruimtelijk inpasbaar zijn en blijven, bestaat er mogelijkheid tot regularisatievergunning. Als we van verjaard automatisch vergund zouden maken, zou dat heel duur uitvallen voor de overheid. Als de overheid bijvoorbeeld een overstromingsgebied wil aanleggen op een plaats waar illegale bouwsels staan, dan zou ze onteigeningsvergoedingen moeten betalen. We mogen niet zomaar uitgaan van de regel 'verjaard is vergund'.

Ik merk de stijging van het aantal verbaliseringen van bouwovertredingen. Komt dat door meer aandacht of door meer overtredingen? Dat is moeilijk na te gaan.

Minister Dirk Van Mechelen: De gemeenten voeren duidelijk een actiever verbaliseringsbeleid. Ik vind dat een positieve tendens.

De heer Bart Martens: Dat vind ik ook, zeer zeker. De lokale besturen moeten hun verantwoordelijkheid daarin nemen.

Minister Dirk Van Mechelen: Het aantal stakingsbevelen stijgt eveneens. De decretale boete van 5000 euro bij het doorbreken van het zegel, wordt afgedwongen.

De heer Bart Martens: Ik heb de verslagen over het verjaringsdecreet nog eens nagelezen. Het manifeste personeelstekort bij de bouwinspectie werd toen erkend, ook door u. U zou met minister Van Grembergen praten om voor meer personeel te zorgen dat de handhaving van de regelgeving dan ter harte kon nemen. Er is steeds meer nood aan inspectie, zeker omdat de bouwinspectie door het arrest van het Arbitragehof de lopende dossiers moet hermotiveren. Ze moet bijvoorbeeld duidelijk maken waarom men voor herstel pleit en niet voor de meerwaarde. Als we het nultolerantiebe-

Martens

leid en de aanbevelingen zoals het versterken van de bouwinspectie, ernstig nemen, zullen we de engagementen die in 2003 zijn gemaakt, moeten nakomen.

De voorzitter: Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer de minister, u bent een specialist. U kunt zo'n juridisch-technisch dossier goed schetsen. Proficiat! Maar daardoor verdwijnt de essentie van de boodschap wel een beetje uit het zicht. U wilt rechtszekerheid. Ik denk dat iedereen dat wil. Iedereen wil duidelijkheid over wat kan en wat niet kan, wanneer er verjaring is en wanneer niet. We moeten daarnaast zorgen dat niemand in de straffeloosheid kan terechtkomen.

Ik vermoed dat u ook wakker ligt van de kwestie van de hinder. We moeten dat aanpakken. Gaat u aan de hoge raad expliciet vragen om een juridische oplossing voor het feit dat die bepalingen die daarop betrekking hebben, verdwenen zijn? Gaat u vragen naar een juridisch correcte formulering zodat we de zorg om de hinder terug kunnen opnemen in het decreet? Alleen dan hebben we een rechtsgrond om te zeggen wanneer iets niet kan verjaren omdat het te erg is. Ik zou hier graag een duidelijk antwoord op hebben, een ja of een neen.

Tot slot, we staan zeer negatief tegenover de automatische vergunning bij verjaring. Dat moeten we nog eens ten gronde uitpraten. Het zou te simpel zijn, zoals de heer Bart Martens zei, om verjaring te vergunnen. We moeten grenzen trekken.

De heer Patrick Lachaert: Ik heb niet gezegd 'automatische' vergunning. Ik heb gezegd: verjaring is een mogelijkheid tot vergunning. U moet luisteren naar wat ik zeg.

Mevrouw Vera Dua: De regularisatieaanvraag bestaat nu ook al.

De heer Patrick Lachaert: De vergunning is nog altijd onderhevig aan een toetsing van de ruimtelijke draagkracht.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Momenteel worden massaal regularisatieaanvragen ingediend naar aanleiding van de verkoop van een onroerend goed en met het oog op het opstellen van de vergunningenregisters. We zijn orde op zaken aan het stellen. Vaak vragen mensen mij of ze hun situatie niet beter zouden regulariseren. Ik vraag meestal waarom ze dat in 's hemelsnaam niet eerder gedaan hebben! Het gaat dikwijls om perfect vergunbare zaken die zonder bouwaanvraag werden gerealiseerd.

Bovendien hebben we in de vorige legislatuur een aantal belangrijke wijzigingen inzake administratieve vereenvoudiging doorgevoerd. Ik geef een voorbeeld. De klassieke aanbouw van een kleine veranda kan vandaag worden geregulariseerd zonder de medewerking van een architect. Dat hoeft niet per se veel te kosten. Verder zijn bouwwerken zoals tuinhuisjes van minder dan 10 vierkante meter vrijgesteld van een bouwvergunning. Dat was vooral een groot probleem in goedgekeurde verkavelingen waarvoor al van oudsher was bepaald dat er geen houten constructies mochten worden opgericht. Die bepaling dateert van de tijd toen er nog geen prefab-tuinhuisjes beschikbaar waren. Zeker in de provincie Antwerpen staat dat verkavelingsvoorschrift in alle verkavelingsvoorwaarden. Door dat decretaal weg te werken, is het probleem opgelost. Als er sprake is van kleine overtredingen inzake een tuinhuisje, een veranda, een garagebox en dergelijke, dan luidt dus het advies dat men ze best laat regulariseren. Bij een verkoop zullen er zich dan geen problemen voordoen.

Wat de kwetsbare gebieden betreft, beveelt de Mina-raad in zijn advies aan om te onderzoeken of op het ogenblik dat het decreet wordt goedgekeurd, men het begrip moet uitbreiden tot overstromingsgebieden. Het moet duidelijk zijn dat men die niet terugvindt op de gewestplannen. We zullen ons daarover dus eerst moeten uitspreken in het nieuwe stambesluit waaraan we vandaag aan het werken zijn. Dat stambesluit komt in de plaats van het stambesluit voor de gewestplannen en zal betrekking hebben op de ruimtelijke uitvoeringsplannen. Of dat gebeurt, laat ik over aan de wijsheid van de decreetgever.

Er was ook een vraag over de inspectie. Toenmalig minister Van Grembergen had een Vlaamse wervingsstop doorgevoerd. Deze regering heeft die met een jaar verlengd. Op dit ogenblik is er geen sprake van een eventuele uitbreiding van de bouwinspectie. Er geldt immers een algemene wervingsstop. Wel is het zo dat we vandaag bezig zijn met de samenvoeging van de bouw- en milieuvergunningen. Intern heb ik er al voor gepleit om eens te overwegen of er geen synergieën mogelijk zijn, in

Van Mechelen

tegenstelling met de toestand vandaag waarbij de ene inspecteur milieuvergunningen gaat controleren en de andere bouwvergunningen. Ik spreek uit ervaring. Wie al eens op de provinciale administratieve diensten komt, weet dat het perfect mogelijk moet zijn om op dat vlak win-winsituaties te creëren. En het gaat over veel ambtenaren.
Ik begrijp dat mevrouw Dua graag een 'ja' of een 'neen'" zou horen. Dat zou echter al te simpel zijn. Ernstige burenhinder zal vanzelfsprekend een van de belangrijkste beoordelingsgronden zijn die de Hoge Raad voor het Herstelbeleid zal hanteren bij het formuleren van herstelmaatregelen. De decreetgever – ook u – is teruggefloten door het Arbitragehof. Het hof verwerpt de twee criteria die zijn ingeroepen om een uitzondering op de verjaringstermijn in te voeren. Ik kijk met belangstelling uit naar wie met een nieuwe, sluitende definitie op de proppen komt. Op dit ogenblik blijft enkel het criterium van de kwetsbare gebieden van toepassing. Mijns inziens is dat criterium valabel om een uitzondering op de verjaringstermijn in te voeren.

Ik heb mijn persbericht aan de regering bezorgd. Ik heb in alle duidelijkheid gezegd waar we in Vlaanderen wel vanaf moeten. Kleine bouwovertredingen kunnen soms hinderlijk zijn. Ik denk dan bijvoorbeeld aan sommige dakterrassen. Het kan echter niet dat een buur zoiets jarenlang tolereert, maar nadien, naar aanleiding van een of andere burenruzie, een pv laat opstellen. De burgerlijke vordering kan men echter wel nog instellen, maar dat staat dan los van de bouwkundige aspecten. Ik zal dus onderzoeken in welke mate het decreet moet worden verfijnd. Dat laatste staat trouwens ook in het regeerakkoord.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door mevrouw Schauvliege en door de heer Huybrechts werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de uitvoering van het tuinbouwactieplan

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Matthijs tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de uitvoering van het tuinbouwactieplan.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, rechtszekerheid is voor glastuinbouwbedrijven van essentieel belang. Om enkele knelpunten op te lossen, wordt er in het Tuinbouwactieplan gepleit voor 'agrarische macrozones'. Het RSV voorziet in twee instrumenten. Het eerste instrument is de macrozonering, waarbij bepaalde regio's of delen van provincies kansen zullen bieden voor de vestiging van glastuinbouwbedrijven. Daarin is bijvoorbeeld in het provinciaal ruimtelijk structuurplan Antwerpen en Oost-Vlaanderen voorzien.

Het tweede instrument betreft 'de agrarische bedrijvenzones'. Ik citeer uit het RSV, op bladzijde 399: 'Om de ongeordende ontwikkeling van concentraties aan agrarische bedrijven te voorkomen, bestaat de mogelijkheid om agrarische bedrijvenzones af te bakenen voor de inplanting van nieuwe grondloze agrarische bedrijven. In zover een gemeente of streek voorzien is van dergelijke agrarische bedrijvenzones worden nieuwe inplantingen van de beoogde types van bedrijven hiernaar verwezen. In aanvulling aan de agrarische bedrijven zelf kunnen dan bepaalde gemeenschappelijke aanvullende voorzieningen ingeplant worden voor de bedrijven van dat terrein – mestopslag- of verwerkingsinstallatie, groenteinpakbedrijf.'

De agrarische macrozones moeten garanties bieden voor nieuwe bedrijven. Anderzijds moeten bestaande bedrijven ook kunnen uitbreiden. De administratie Land- en Tuinbouw volgt de ontwikkeling van het Tuinbouwactieplan op. Dit jaar zouden 'ruimtelijke uitvoeringsplannen glastuinbouw' worden opgemaakt. Ook de betrokken gemeentebesturen die in aanmerking komen voor bedrij-

Matthijs

venzones voor de glastuinbouw zouden daarover worden geraadpleegd.

Een oplossing is dringend nodig. Ik verwijs hierbij bijvoorbeeld naar het Parkbos in het grootstedelijk gebied Gent, waar elf glastuinbouwbedrijven ernstig in hun ontwikkelingsmogelijkheden en voortbestaan worden afgeremd of bedreigd. Die bedrijven moeten herplaatsingsmogelijkheden in overweging kunnen nemen.

Ik wil de minister hierover enkele vragen voorleggen. In verschillende provincies zijn studies uitgevoerd. Zijn de studies al afgewerkt? Wat is het resultaat? Wat houdt de opvolging of uitwerking ervan in? Wat is de stand van zaken rond de aanduiding en de ontwikkeling van agrarische macrozones in de verschillende provincies, en dit op basis van de VLM-studies? Waarom wordt hoofdzakelijk uitgekeken naar kleinere zones, dat is: naar agrarische bedrijvenzones? Waarom vordert de ontwikkeling van de agrarische macrozones zo traag? Coördineert de Vlaamse overheid de uitvoering van het Tuinbouwactieplan? Zal de Vlaamse overheid zelf nieuwe agrarische macrozones via Vlaamse ruimtelijke uitvoeringsplannen afbakenen?

De heer Patrick Lachaert: Als streekgenoot van de vorige spreker wil ik daar nog iets aan toevoegen. Wat het Parkbos betreft, stellen er zich niet alleen op planologisch vlak problemen. Er komt ook nog een onteigeningsplan bij. Men kan zich dus de vraag stellen wanneer dat allemaal werkelijkheid zal worden. Dat alles is een zwaard van Damocles voor wie er werkt. Inzake het Parkbos in het grootstedelijk gebied Gent moeten we bij de minister aandringen op concrete engagementen. Heeft het Vlaamse Gewest voldoende middelen om dat allemaal te betalen?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik sluit me aan bij de vraag van de heer Matthijs. De glastuinbouwsector heeft nood aan meer rechtszekerheid. Het is ergerlijk dat glastuinbouwbedrijven een jaar tot anderhalf jaar moeten wachten op de nodige vergunningen. In het RSV is bepaald dat daartoe macrozones en bedrijvenzones worden afgebakend. In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen staat ook dat per regio de knelpunten en mogelijkheden moeten worden onderzocht. Verder moet worden nagegaan of in functie van de sanitaire randvoorwaarden de tuinbouw onder glas of plastic tot optimale verwevenheid kan komen. Dat is belangrijk. In het tuinbouwactieplan wordt niet voor niets gepleit voor agrarische macrozones. De bedrijvenzones, vergelijkbaar met de kaszones in Nederland, vertonen immers een aantal negatieve punten. Ik denk vooral aan het landschappelijke aspect. In Nederland zien we vaak niets dan glas terwijl bij ons de tuinbouwbedrijven verspreid liggen, en dus geen landschappelijk nadeel meebrengen en maatschappelijk ook verantwoord zijn.

Ik wijs ook op de prijzenconcurrentie in de sector zelf. Als wordt gewerkt met onteigening van landbouwgronden gaat men vooreerst de strijd aan met de landbouwsector en verder moet dan nog de strijd worden gevoerd voor de tuinbouwbedrijven. Ik heb daar vragen bij. Zullen die kapitaalkrachtige tuinbouwers wel onze eigen kleine tuinbouwers zijn?

Wat het technische aspect van de concentratie betreft, moet worden gewezen op de mogelijke aanwezigheid van ziekten, zoals al is opgemerkt voor bijvoorbeeld de aardbeiensector in Hoogstraten. Vermits we toch met hoogkwalitatieve producten willen werken, mag dat aspect niet uit het oog worden verloren. Snel een buffer inzetten, biedt immers geen oplossing.

Wat de agrarische macrozones betreft, pleit ik ervoor om ook daarvan werk te maken. Verder zou het goed zijn dat de bedrijventerreinen in overweging worden genomen. Zeker in dit verband moet een lokale aanpak het doel zijn en moet rekening worden gehouden met de plaatselijke vraag naar bedrijventerreinen. In de glastuinbouw is de vraag afhankelijk van de streek en de sector. De sector moet bovendien zekerheid krijgen dat de bedrijven die buiten de macrozones of bedrijventerreinen vallen, verder kunnen groeien en bestaanszekerheid hebben.

Ziet de minister mogelijkheden om werk te maken van de agrarische macrozones? Zal de minister de vraag naar bedrijventerreinen zowel op Vlaams als op provinciaal niveau onderzoeken en erover waken dat er een lokale benadering vanuit de verschillende sectoren van de glastuinbouw komt?

Rombouts

Zal de minister ervoor zorgen dat de glastuinbouw ook buiten de macrozones nog ontwikkelingskansen krijgt? Zal de minister ervoor zorgen dat in de toekomst het toekennen van vergunningen voor tuinbouwbedrijven vlotter zal verlopen, zowel in de agrarische macrozones als in de eventueel te ontwikkelen bedrijvenzones?

Als er bedrijventerreinen zouden worden afgebakend, heb ik daarbij een aantal vragen. Over hoeveel hectare gaat het dan precies? Hoeveel bedrijven voorziet men op deze terreinen? Hoe denkt men rekening te houden met de natuurlijke en noodzakelijke groei van de bedrijven op deze terreinen?

De voorzitter: Uw aansluitende vragen worden het best zo veel mogelijk afgestemd op de vragen van uw collega's. Wat de vragen betreft die precieze gegevens veronderstellen, worden deze beter aan de hand van schriftelijke vragen voorgelegd.

Mevrouw Tinne Rombouts: Voor de sector is het van groot belang de exacte grootte van de terreinen te kennen. Het is belangrijk dat dit punt wordt meegenomen.

De voorzitter: Het gaat om een bijkomende vraag naar precieze cijfers waarop de minister niet zomaar kan antwoorden.

De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Ik sluit mij aan bij de vraag. Ik ben burgemeester van de gemeente waar de meeste serres staan en waar het meest aan tuinbouw wordt gedaan. Ik heb twee vragen. Ik vraag de minister erover te waken dat de bedrijven die er nu zijn, niet verplicht worden bij uitbreiding naar die zones te gaan. Verder vraag ik dat die zones versneld tot stand zouden komen omdat er vanuit de kust een dreiging op komst is. Daar moeten een aantal bedrijven verdwijnen omwille van het duinendecreet of door het feit dat er een groengebied is gecreëerd.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik beveel iedereen aan om hoofdstuk 4.2.1 van het RSV door te nemen met betrekking tot de gewenste ruimtelijke structuren, zeker wat betreft de erkenning en ondersteuning van de agrarische macrostructuur. Ik citeer: 'Op gewestelijk niveau kan zeer duidelijk een agrarische macrostructuur worden onderkend. De agrarische macrostructuur moet worden beschouwd als de ruimtelijke vaststelling van een aantal concentratie- en specialisatiegebieden van de landbouw in Vlaanderen. Deze agrarische macrostructuur moet het uitgangspunt vormen voor positieve en structuurondersteunende maatregelen vanuit het ruimtelijk en het sectoraal beleid.' Verder staat er: 'Op Vlaams niveau onderscheidt men een agrarische macrostructuur van regio's met concentratie en specialisatie van grondloze veehouderij, regio's met concentratie en specialisatie van intensief grondgebonden tuinbouw, regio's met gemengde landbouw en regio's met concentratie en specialisatie van tuinbouw onder glas of plastic. Deze regio's worden onderscheiden op basis van hun huidige kenmerken en/of op basis van hun potenties. Deze macrostructuur maakt een gericht en ondersteunend beleid mogelijk. Aanleg van specifieke infrastructuur en gezamenlijke waterzuivering zijn hiervan voorbeelden. De agrarische macrostructuur heeft geen impact op het vergunningenbeleid.' Ik citeer verder: 'Tot de regio's met overwegend tuinbouw onder glas of plastic wordt de omgeving van Roeselare, de oostelijke flank van Gent, de omgeving van Mechelen en de omgeving van Hoogstraten gerekend.' Het RSV is wat dat betreft dus vrij beperkend en opsommend.

De agrarische macrostructuur is zodoende al vastgelegd in het richtinggevende deel van het RSV. Het is dus niet zo dat de agrarische macrostructuur nog afgebakend zou moeten worden in ruimtelijke uitvoeringsplannen. Het is niet onze bedoeling dergelijke zones af te bakenen in Vlaamse ruimtelijke uitvoeringsplannen. Het RSV voorziet wel de mogelijkheid om gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen op te maken voor agrarische bedrijvenzones voor glastuinbouw binnen de genoemde regio's.

Het RSV stelt bovendien dat: 'De voor- en nadelen van ruimtelijke concentratie (...) door de overheidssector zelf afgewogen worden. De afbakening van agrarische bedrijvenzones en de mate waarin het sectoraal en ruimtelijk beleid zullen worden afgestemd op deze afbakening, zullen voorwerp uitmaken van voorafgaandelijk overleg met de betrokken beroepssector.' Over de vraag of het al

Van Mechelen

dan niet efficiënt is om te concentreren of dat dit integendeel een gevaar inhoudt, zegt men in het RSV dat dit moet gebeuren met de betrokken beroepssector.

Op 7 oktober 2004 werd het laatste provinciaal ruimtelijk structuurplan, namelijk dat van Vlaams-Brabant, goedgekeurd. Alle provincies hebben nu een beleidskader op basis waarvan ze provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen kunnen opmaken. Voor zover de provinciale structuurplannen een agrarische macrostructuur met glastuinbouwgebieden van provinciaal niveau bevatten, is er een duidelijk aanknopingspunt om ook voor die gebieden specifieke uitvoeringsplannen op te maken. Hiermee is men trouwens op dit ogenblik bezig in de provincie Antwerpen.

Met het actieplan 'Naar een duurzamere glastuinbouw in Vlaanderen', dat op initiatief van de toenmalige minister van Leefmilieu en Landbouw op 14 maart 2003 als mededeling werd overgemaakt aan de leden van de Vlaamse Regering, wordt dit geconcretiseerd. Minister-president Leterme, bevoegd voor Landbouw, coördineert de uitvoering van het actieplan glastuinbouw.

Voor wat de ruimtelijke ordeningsproblematiek betreft, wordt er gewerkt op twee sporen: de stedenbouwkundige vergunningen en de ruimtelijke planning. Wat betreft de stedenbouwkundige vergunningen kunnen, binnen de agrarische gebieden op de plannen van aanleg en uitvoeringsplannen, vergunningen worden afgeleverd voor de vestiging of uitbreiding van glastuinbouwbedrijven. Een werkgroep zocht naar duidelijke criteria die hiervoor als beoordelingskader kunnen worden gebruikt en die als informatie aan de sector ter beschikking kunnen worden gesteld. Op 12 maart 2004 heb ik het toetsingskader voor deze vergunningen als mededeling op de Vlaamse Regering gebracht.

In eerste instantie wordt nagegaan of vanuit de geldende verordenende documenten een vergunning mogelijk is. Op de gewestplannen of later op de ruimtelijke uitvoeringsplannen komen namelijk gebieden voor die een vergunning onmogelijk maken, zoals bijvoorbeeld agrarisch gebied met ecologisch belang en bouwvrij agrarisch gebied. Daarnaast zijn er ook vanuit andere sectoren wettelijke beperkingen, zoals bijvoorbeeld het decreet natuurbehoud, het Bosdecreet, het decreet houdende de bescherming van landschappen, die de afgifte van een stedenbouwkundige vergunning onmogelijk of onwaarschijnlijk maken. De opeenstapeling van bepaalde sectorale wetgevingen is vanzelfsprekend niet zonder belang.

In tweede instantie worden een aantal punten besproken die positief of negatief kunnen doorwegen bij de beoordeling van een aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning. Zo zal de ruime omgeving in acht moeten worden genomen, waarbij onder meer de ligging in een al dan niet versnipperd of structureel aangetast gebied een rol speelt. Ten aanzien van de directe omgeving en de inplanting op het perceel zelf zal bijvoorbeeld rekening worden gehouden met de ligging aan een voldoende uitgeruste weg, de invulling van het perceel dat al dan niet bebouwd is en dergelijke.

Binnen de ruimtelijke ordening vormt dit toetsingskader een leidraad voor de gemachtigde ambtenaren en de gewestelijk stedenbouwkundige ambtenaren, respectievelijk bij hun advisering en beoordeling van aanvragen voor stedenbouwkundige vergunningen. Het lijkt echter volkomen logisch dat ook de provincie- en gemeentebesturen dit kader betrekken bij hun oordeel over een eventuele aanvraag. Er heerst dus geen willekeur, want er zijn wettelijke bepalingen, er is de sectorale wetgeving en er is de mededeling van 12 maart 2004 met betrekking tot het behouden toetsingskader.

Op het vlak van de ruimtelijke planning wordt binnen de concentratieregio's voor glastuinbouw, die als onderdeel van de agrarische macrostructuur in het RSV werden vastgesteld, onderzocht in hoeverre de opmaak van een specifiek gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor een agrarische bedrijvenzone voor glastuinbouw zinvol en haalbaar is. De administratie Land- en Tuinbouw heeft de opdracht gegeven aan de Vlaamse Landmaatschappij om voor een aantal van deze concentratieregio's locaties te onderzoeken die daarvoor in aanmerking komen.

Op 17 december 2004 ontving ik van minister-president Leterme de resultaten van de eerste locatiestudie voor glastuinbouwbedrijvenzones in de regio Sint-Katelijne-Waver, met de vraag om op basis daarvan een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan te maken voor een pilootproject

Van Mechelen

glastuinbouwbedrijvenzones. Ik heb mijn administratie de opdracht gegeven rekening te houden met deze resultaten in het planningsproces voor de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur in de buitengebiedregio Neteland, dat momenteel wordt opgestart. Tegen midden 2005 verwacht ik de eerste concrete voorstellen. De voorstellen voor agrarische bedrijvenzones voor glastuinbouw zouden daarvan eventueel deel kunnen uitmaken.

De minister-president heeft me op 17 december 2004 verder meegedeeld dat zijn administratie in 2005 de mogelijkheden zal onderzoeken voor de ontwikkeling van een dergelijke bedrijvenzone en een studie zal financieren waarin wordt nagegaan hoe zo'n glastuinbouwzone kan worden ingericht, wie partners willen of kunnen zijn bij de uitvoering daarvan, en welke mogelijke samenwerkingsvormen of schaalvoordelen kunnen worden gevonden op zo'n locatie. Hij verwacht de besluiten van die studie in de tweede helft van 2006.

Zodra de beroepssector en de landbouwadministratie me een haalbaar projectvoorstel bezorgen, zal ik mijn administratie de opdracht geven die glastuinbouwzones te realiseren.

De voorzitter: De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de minister, u hebt een duidelijke stand van zaken geschetst. Het toetsingskader was me niet bekend. Kunt u dit aan de commissie bezorgen?

Minister Dirk Van Mechelen: Ik zal de mededeling van 12 maart 2004 en het perscommuniqué daarover aan de commissie bezorgen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de minister, ik dank u voor het heldere antwoord. Het is belangrijk dat er concreet overleg wordt gepleegd met de sector.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.51 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

– de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;

– de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP : Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN : Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie